Nature does not belong to Man;

But, Man belongs to Nature.

చివరి పిచ్చిక

పిచ్చికలకీ ఒక జీవితం ఉంటుంది. ఈ విశాలప్రపంచంలో నేనొక చోటులేని పిచ్చికను.

2

అనగనగా ఒక ఊరు. ఆ ఊళ్లో ఒక కాకమ్మ, ఒక పిచికమ్మ ఉంటున్నాయి. కాకమ్మదేమో కర్రలగూడు. పిచికమ్మదేమో పిడకలగూడు. ఒకరోజు పెద్ద గాలివాన వచ్చింది. పిచికమ్మ పిడకల గూడు కూలిపోయింది. పిచికమ్మ ఏడ్చుకుంటూ కాకమ్మ ఇంటికెళ్లి, 'కాకమ్మా! కాకమ్మా! తలుపు తియ్యవా? తలదాచుకుంటాను,' అని అడిగింది. కాకమ్మేమో, 'మా పిల్లాడికి నీళ్లు పోస్తున్నాను. ఇప్పుడు వీలుకాదు పొ'మ్మంది. పిచికమ్మ కాసేపుండి మళ్లీ తలుపు తట్టింది.

కాకమ్మ ఈ సారి, 'మా పిల్లాడికి అన్నం పెడుతున్నాను, వీలుకాదు పో'మ్మంది. పిచికమ్మ ఏడ్చుకుంటూ పోయి, చిన్న గొయ్యి తీసింది. చిన్నమెత్తు బంగారం దొరికింది. పెద్ద గొయ్యి తీసింది. పెద్ద బంగారం దొరికింది! కాలవొడ్డుకు పోయింది. కావెడెత్తు బంగారం దొరికింది! దాంతో అది పేద్ద మేడ కట్టుకుని హాయిగా ఉంది. అది చూసి కాకమ్మకు కన్ను గుట్టింది. అది గూడా పోయి, పోయి, చిన్న గొయ్యి తీసింది. చిన్న తేలు కుట్టింది! పెద్ద గొయ్యి తీసింది. పెద్ద తేలు కుట్టింది! కాలవొడ్డుకు పోయింది. కాలు జారి కాలవలో పడిపోయింది!

కాకమ్మ, పిచికమ్మ కత ఇది.

పిండారబోసిన వెన్నెల రేయి, ఆరుబయట నులక మంచం మీద పిల్లల్ని నిద్రపుచ్చటానికి చెప్పే కత. వెచ్చని పూరింటి గూట్లో తల్లి రెక్కల కింద మాగన్నుగా ఒదిగే రాత్రుల్లో ఎన్నోసార్లు నేను విన్న కత. నిజంలాంటి అబద్ధమైన కత. కాకమ్మలు ఎప్పుడైనా తలుపు తీస్తాయి. తలుపులు వేసుకునేవి రెండు చేతుల జీవులే.

3

గూడులేని పిట్ట బతుకెంత గబ్బుగిమో తల్లిపిట్ట పోవటంతో తెలిసొచ్చింది నాకు. ఎండావానల్లో ఎక్కడా తలదాచుకునే తావుండదు. నేనొక్కదాన్నే ఉన్నప్పటి మాట వేరు, అన్ని చెట్లూ, చావిళ్లూ, లోగిళ్లూ నావే. కాని 'పికిలి'తో జత కట్టింతర్వాత గూడు అక్కర తెలిసొచ్చింది. (నా ఒయ్యారి చిన్నారి నెచ్చెలి. పికిలిపిట్టకి మల్లే చిన్నగా, ముద్దుగా ఉంటుంది.) పికిలి గుడ్లు పెట్టాలంటే గూడు కట్టాల. దూరంగా ఏ వాగు ఒడ్డునో గూడు కట్టుకుందామంటుంది పికిలి. తెలివితక్కువది. పంటలకి, పంటలు చేరే లోగిళ్లకి దగ్గర్లో ఉండాల గూడు.

మగ పిట్టలే గూడు కట్టాలని, గూడు కట్టటం గొప్ప నేర్పు అని, పచ్చపిట్టల నేర్పు పిచ్చికలకి రాదని, అయినా గూడు కట్టే తెలివినిబట్టే ఆడపిచ్చికలు మచ్చిక అవుతాయనీ తల్లి చెప్పేది. గూడుకోసం ఎట్లాంటి గడ్డిపీచులు, పుల్లలు ఏరేరి తేవాలో చూపించేది. గూటిలోపల మెత్తటి పీచులుండాల. వెలపల చిన్న చిన్న పుడకలు.

అది పెద్ద పూరిల్లు. వాసాలకి, పూరికి నడుంగున అక్కడక్కడ సందులున్నాయి. మంచి సందు ఎన్నుకున్నాను. ఎండ పడని తావు, వానజల్లు పడని తావు. నేనొక్కదాన్నే ఎక్కడెక్కడో తిరిగి, ఒక్కొక్క పీచు ముక్కున గరుచుకుని నాలుగు పగళ్లలో గూడు కట్టాను. అప్పటికి పికిలి మూడు గుడ్ల కడుపుగత్తె.

"మన గూడు ఎంత వెచ్చగా మెత్తగా ఉందో" అంది పికిలి, చుట్టూ ఉన్న ఎండీ ఎండని పీచులు చూస్తూ. "నామీద నీకు మరులుగదూ, కిచకిచ," అంది మళ్లీ, ముక్కుతో నాముఖం రాస్తూ. నా కళ్లకింది తెల్లటి మచ్చ అంటే దానికెంత ముద్దో. తనకన్న నేనే అందంగా ఉంటానంట.

ముచ్చటగా మూడు గుడ్లు పెట్టింది పికిలి. పదిరోజులు పొదిగింది. అవి పిల్లలయ్యే దాక ఎంత ఆరాటమో! పికిలిని గూట్లో వదిలి నేనొక్కదాన్నే మేతకి వెళ్లేదాన్ని. పాముల బారిన బడకుండా, పెద్ద పులుగుల చూపు పడకుండా గుడ్లని, సంతుని సాకాలి మరి! మూడు గుడ్లల్లో రెండిటి నుంచే పిల్లలొచ్చాయి. బుల్లి బుల్లి ముక్కుల్తో, వచ్చీ రాని రెక్కల్తో ముదురు ఎరుపు రంగుతో ముద్దుగారుతున్నాయి. చిన్న చిన్న పురుగుల్ని, లేత గింజల్ని ఏరేరి తెచ్చి వాటి నోట్లో పెట్టేదాన్ని. ఒకేసారి రెండు కాళ్లతో, చిన్న గంతుల్తో ఎట్లా ఎగరాలో నేర్పేదాన్ని.

మా ఆనందం ఎక్కువకాలం మిగల్లేదు. ఒకరోజు నేను, పికిలి మేతకెళ్లి వచ్చేపాటికి గూడు కనపడలేదు. ఆ ఇంటి రెండు చేతుల ప్రాణి, పెద్ద కర్రతో గూడు కుళ్లబొడిచి, అవతల పారేశాడు. పూరిల్లు తీసి, డాబా కడుతున్నాడు. మా చిన్నారుల్ని ఏ పిల్లులు తినేశాయో తెలీదు. కీచు కీచుమని ఎంత ఏడ్చినా తీరని దుఃఖం. కసిరి విసిరే రెండు చేతుల ప్రాణుల నడుంగున, వెంటబడే పెద్దపులుగుల నడుంగున, వలలు విసిరే వేటగాళ్ల నడుంగున ఈ విపరీత లోకంలో బుల్లి పిచికమ్మల చావు గురించి ఎవరికి పట్టింది? తోటి పులుగులే చుట్టూ చేరి ఓదార్చినయ్యి.

కొన్ని పొద్దులు చిన్న చిన్న పొదల్లో, కంచెల్లో కాలం గడిపాం. ఎక్కడా కుదురు లేదు. తిరగ్గా తిరగ్గా ఒక ఇంటి ముందు లోతైన బావి కనబడింది. అడుగునెక్కడో నీళ్లున్నాయి. పై అంచునుంచి లోన కొంత లోతుదాకా చుట్టూ రాతి కట్టుబడి ఉంది. దానికి దిగువన గట్టి గలస. అక్కడొక సందులో గూడు కట్టాం.

'బావిలో గూడు ఆపద చిన్నా!' అనేది తల్లి. 'వానాకాలం నీళ్లు బాగా ఊరితే గూడు మునిగి పోతది. అందుకని ముందటేడు నీళ్ల అరవడి ఎంతవరకుందో చూసుకోవాల. లోపల వేడి పసిగట్టాల. పసికందులు దొర్లి నీళ్లల్లో పడకుండా కనుగలిగి ఉండాల. అయితే బావుల్లో తక్కిన ప్రాణుల నుంచి ప్రమాదం ఉండదు.'

పిల్లలు పోయిన దిగులు మర్చిపొయ్యాం. నేను, పికిలి ఎన్నెన్ని పొద్దులు బావి తాగాడి మీద హాయిగా గడిపామో! ఒక్కక్షణం పక్కన వాలటం, చటుక్కున ఎగిరి పికిలి మీద వాలటం. రెక్కలతో పొదువుకోవటం, మళ్లీ పక్కనే వాలటం - ఆ మచ్చిక - ఆ మరులు - ఎంత ఉల్లాసం! ఒక్కోసారి పికిలి మీద సరిగ్గా నిలవక పక్కకి జారితే కిచ కిచలాడేది. బావి బొడ్డు చుట్టూ గట్టు మీద నీళ్లచెలమల్లో పొర్లి పొర్లి, రెక్కలల్లార్చేవాళ్లం. ఎప్పుడన్నా కాకులో, కుక్కపిల్లలో బావి గట్టు మీద నీళ్లు చప్పరించటానికొచ్చేవి. ఆమైన రివ్వున బావిలోనకి దూసుకెళ్లి, గూట్లో రెక్క రెక్క రాసుకొని ఒదిగిపొయ్యేవాళ్లం. అప్పుడప్పుడు చేంతాడు కట్టిన కడవ దభీమని నీళ్లల్లో పడేటప్పుడు మాత్రం ఒడుపుగా తప్పించుకోవాల. నీళ్లు ముంచుకొని కడవ బరువుగా పైకెళ్లేటప్పుడు దాని

మీద మైనంగా వాలటం, అది పిట్టగోడ మీదకి రాంగానే రయ్యిన ఎగిరి గూట్లో వాలటం. అవి మా ఆనందక్షణాలు. పికిలి మళ్లీ నీళ్లాడింది.

ఆ యేడు వానల్లేవు. బావిలో నీళ్లెండిపోయినయ్యి. గొంతు లెండిపోతున్నయ్యి. ఒకరోజు ఉన్నట్టుండి పెద్ద పెద్ద మట్టి పెళ్లలు పై నుంచి పడ్డాయి. తాగాడి విరిగిపడింది. ఆ ఇంటి ప్రాణులు నీళ్లులేని బావిని పూడ్చి, ఇంకేదో సన్నటి గుంట తియ్యాలని పూనుకున్నయ్యి. బతుకు జీవుడా! అని పైకెగిరి పారిపొయ్యాం. రెక్కలు రాని పిల్లలు అక్కడే మట్టయిపోయినయ్యి. మా బతుకులో మళ్లీ ఎండ, వాన, దుఃఖం మిగిలినయ్యి.

4

"ఈ పల్లెపట్టుల కన్న పట్టణాలే బాగుంటయ్యేమో" అన్నాను పికిలితో ఆ పూట.

"అక్కడ చెట్టు చేమ ఉండొద్దా?" అంది పికిలి.

అయినా చూసివద్దామని ఆరోజు పగలంతా ఎగిరి ఎగిరి, దవ్వున పరుచుకున్న మేడల అడివి చేరుకున్నాను. చెట్లు లేని అడివి. నా జాతివాళ్లు ఎక్కడా కనపడలేదు. అట్లా తిరుగుతూ తిరుగుతూ ఒక భవనం దగ్గర ఆగిపోయాను. లోపల ఎన్నో రెండు చేతుల ప్రాణులు కూర్చుని ఉన్నాయి. ఎదురుగా ఎత్తయిన చోట ఇంకో ప్రాణి నిలబడి ఉంది. వాటికి దగ్గర్లో విరిగిపోయిన, ఆకులు, వేళ్లు తెగిపోయిన చెట్లెన్నో పడి వున్నాయి, మొండేల్లాగా. నేనొక కిటికీ రెక్కమీద వాలి చూస్తున్నాను. ఆ నిలబడ్డ ప్రాణి ఇట్లా చెపుతుంది -

"మిత్రులారా! జాతుల అంతర్థానం మీద ఈ మహాసదస్సు. యుగయుగాలుగా ప్రకృతి మీద పోరాటం సాగించి, మనిషి తన ఉనికి స్థిరపరచుకున్నాడు. ఇప్పుడు మనకు ప్రకృతి వల్ల ఏ భయం లేదు. అయితే ప్రకృతే మనల్ని చూసి భయపడుతున్నట్టుంది. లేకపోతే ఇన్నిన్ని చెట్లు, పక్షులు చనిపోవటం ఏమిటి? ముందుగా వాటి అకాలమరణానికి సంతాపం ప్రకటిద్దాం."

ప్రాణులన్నీ విచారంగా లేచి నిలబడ్డాయి. వాటి మొహాలు దిగులుగా పెట్టాయి. అంతా కపటం. అసహ్యం వేసింది. 'క్లీక్! క్లీక్!' అంటూ కోపం చూపించాను. ఈ రెండు చేతుల జాతికి లోకాన ఏవి అంతరించినా ఏమీ పట్టదు. ఇవన్నీ పైపై మాటలే. నిజానికి ఈ జాతి ప్రపంచాన్ని మోసగించటానికే మాటలు నేర్చింది. సర్వజీవుల్ని కౌగిలించుకొనే 'మైత్రి' దీనికి తెలీదు.

5

కాలం వడివడిగా ఎగిరిపోతుంది. రానురాను మాకు మేత దొరకటం కష్టమై పోయింది. వాగుల్లో వంకల్లో చిన్న చిన్న చేపలు తప్ప పురుగులు దొరకటం లేదు. ఏ పొలాల్లోను వెనకటి పైర్లు కనపట్టం లేదు. గింజల పైర్లు గాక ఏవేవో అబ్బురమైన మొక్కలు మొలుస్తున్నాయి. ఎన్నో చేతుల జంటలు వాటిని మురిపెంగా సాకుతున్నాయి.

మబ్బులపైన ఎగరటం కష్టం. అది పెద్దపెద్ద గద్దలు, డేగలకే వీలవుతుంది. మేత కోసం చాన దవ్వు వెళ్లాల్సినప్పుడు, అల్లంత ఎత్తులో మబ్బుల కిందగా ఎగురుతూ పోతాను. కాసేపు రెక్కలల్లార్చి, కాసేపు ముడిచి, గాలిలో దూసుకెళ్తుంటే తేలిగ్గా, హాయిగా ఉంటుంది. మబ్బు పెడసరంగా ఉన్నప్పుడు పైనెక్కడో తెల్లగా మెల్లగా వెళ్లిపోతుంది. అది దయగా నల్లగా మారినప్పుడు దాని కింద ఎంత చల్లగా ఉంటుందో!....

అప్పుడు మబ్బు తల్లి నన్నడిగింది, "వెన్నె చిన్నెల పిట్టా! పికిలి జతగాడా! ఎందుకంత వడిగా వెళ్తున్నావు?"

"ఇంక దేనికమ్మా? మేతకోసమేగా."

"చల్లగా ఉంటుందని మునుపు నన్ను రాసుకుంటూ నా నీడ కింద గుంపులు గుంపులుగా ఎగిరి పొయ్యేవాళ్ళు. ఇప్పుడు మీ వాళ్లంతా ఏమయ్యారు? ఒకళ్లూ అరా తప్ప కనపట్టమే లేదాయె."

అప్పుడు మొదటిసారి తట్టింది. చుట్టాలు, చెలికాళ్లు - అంతా మెల్లమెల్లగా చీకటిలో కలిసి పోతున్నారని. ఒక్కసారి తెలీని భయంతో ఒళ్లంతా వణుకు పుట్టింది.

నిజమే, ప్రపంచం మునుపటి మల్లే లేదు. వేగంగా భయం గొలుపుతూ మారిపోతుంది. ఏమిటో ఎందుకో తెలీటం లేదు. మబ్బులికి కోపం వచ్చింది. వానలు తగ్గిపోతున్నాయి. చెరువులు, దొరువులు పొంగిపొర్లటం లేదు. బీళ్లు పచ్చగా కళకళలాట్టం లేదు. పంటచేలో వాలితే ఇంతకు ముందు ఎన్నెన్ని బుల్లి పురుగులు రొరికేవో! (పికిలికి గింజల కన్నా పురుగులే ఇష్టం.) ఇప్పుడు చేల మీద వందలచేతులు ఏవో తెల్లని ద్రావకాలు చల్లుతున్నాయి. పురుగులు మాడి పోతున్నాయి.

'దేశాల మందులన్ని పైరుల్లారా!
మీపైన జల్లేము పైరుల్లారా!
మా మీన దయజూపి పైరుల్లారా!
కాసులే గాయండి పైరుల్లారా!'

పంటపొలాల్లో ఎక్కడ విన్నా ఇవే పాటలు.

6

"బంగారు కాలం దాటిపోయింది పికిలీ!" అన్నానొకరోజు పికిలితో. జమ్మిచెట్టు కొమ్మమీద ఇద్దరం పక్కపక్కనే కూచున్నాం.

"మనకు తెలీకుండా మన ముందు నుంచే కాలం ఎట్లా దాటిపోయింది?" అనడిగింది పికిలి తెల్లబోతూ.

"అదే నాకూ తెలీటంలేదు. నా చిన్నప్పుడు (అప్పుడు నువ్వు కన్ను తెరిచావో లేదో) తల్లి నన్ను తీసుకొని పొలాల మీదకి పోయేది. ఎంత హాయిగా, సువాసనాభరితంగా ఉండేది?

ఎన్ని వేల రెక్కల దవ్వు రివ్వురివ్వున ఎగిరినా అలుపు, సొలుపు ఉండేవి కాదు. జొన్న, సజ్జ, రాగులు, వరిగెలు - ఎన్ని రకాల పైర్లో! ఈ చేలో నాలుగ్గింజలు, ఆ చేలో నాలుగ్గింజలు- అట్లా అట్లా కొండల దాకా ఎగురుకుంటా పొయ్యేవాళ్ళం. ఒకసారి నాకు చానా అలుపు వచ్చినప్పుడు సరిగ్గా ఎగరలేక అడిగాను, 'తల్లిపిట్టా! ఇంత దూరం ఎందుకు ఎగరటం? ఒక మంచి చేలో గింజలు తింటూ పొట్ట నింపుకోవచ్చు గందా?' అని. తల్లి కిచకిచా నవ్వింది. (ఆ నవ్వంటే నాకు బలే వలపు.) 'చిన్నా! తెలుసుకో. పిల్లలకి ఏడిస్తే బలం, పిచ్చికలకి ఎగిరితే బలం'.

ఎప్పుడన్నా ఆదమరచి అదేపనిగా ఒకే కంకిమీద వాలి ఉంటే మందలించేది, 'అదుగో, ఆ మంచె మీద చేతుల జీవిని చూశావా? దాని చేతుల్లో ఉన్నదే వడిసెల. దాన్లో రాయి పెట్టి, గి(్రన తిప్పి, గురిచూసి వదుల్తుంది. తగిలిందంటే గిలగిలలాడి కింద పడాల్సిందే. పిట్ట ఎగరలేక మట్టి గరిచిందంటే ఆ పొద్దుతో దానికి నేలమీద నూకలు చెల్లినట్టు లెక్క.'

తల్లి మళ్లీ చెప్పింది. 'చిన్నా! సృష్టిలో చేతులున్నది ఈ ప్రాణి ఒక్కదానికే. అది తన సుఖం కోసం ఏ పనైనా చేస్తుంది. చెట్లకు బలవంతపు కాపు కాయిస్తుంది. కాసే వాటిని నరుకుతుంది. పిట్టల్ని, మెకాల్ని వేటాడి తింటుంది. మోసం చేసి, మచ్చికచేసి, మెకాల్ని తాళ్లతో కట్టి, తన పనులు చేయిస్తుంది. నేల మీద సంపద అంతా తనకే చెందాలని దాని ఆరాటం. ఏదో ఒకనాటికి ఈ రెండు చేతుల జీవి వల్లనే మన జాతి అంతరిస్తుందని నా భయం.'

నేను బెదిరిపోతుంటే తల్లి నన్ను రెక్కల కింద పొదువుకుంది. (నీకు తెలుసా, అది నాకెంతో యిష్టమైన తావు.) అయితే అప్పటికింకా కాలం ఇంతగా మారలేదు.

నా మాటలు వింటూ పికిలి దగ్గరగా జరిగి ఆప్యాయంగా అడిగింది, "బంగారు కాలాలు ఎట్లా ఉండేవో, ఇంకా చెప్పవా?"

"ఒక రోజు గూట్లో తల్లి నిద్రపోతుంటే నా రెక్కలు జల్లుమని సలపరించాయి. పైరగాలి. ఒళ్లంతా తుళ్లింత. ఉన్నట్టుండి రెక్కలు విదిలించి పైకెగిరాను. పైకి....ఇంకా ఇంకా పైకి....చల్లచల్లని గాలి తరగల పైకి. అట్లా, అట్లా తేలిపోతుంటే ఒక తావున పచ్చని జొన్నచేను కనిపించింది. గాలికి జొన్నకర్రలు గరగరమంటన్నాయి. పైరు సుంకు మీదుంది. కొన్ని కంకులు అప్పుడప్పుడే పాలు పోసుకుంటున్నాయి. ఎంత సన్న వాసనో! జొన్నచేల మీద తయిక్కున వాలగూడదు. మెలకువ ఉండాల. లేకపోతే ఆకులు గీసుకొనేను. ఒక కంకి మీన వాలి, అటు ఇటు కన్ను మలిపాను. దవ్వున మంచె. పైన ఎవరూ లేరు. వడిసెల రాయి బెదురు లేదు. కంకి మీద అదాటున వాలానేమో, అది రవ్వంత వంగింది.

"తాళు, తాళు. ఎందుకంత తొందర?" అంది జొన్నకర్ర.

"నీకేమమ్మా! ఒక తావునే చక్కగా పెరిగేదానివి. నేనేమో పొట్టకోసం పది తావులకి

పరిగెత్తాల్సిన దాన్ని, అందుకే తొందర," అన్నాను నేను.

"నిజమే గాని, నా కష్టి నాది. వాన గురిసి పదమూడు పొద్దులైంది. కిందకి ఎంత తొలుచుకు పోతున్నా నేలతల్లిలో చెమ్మ తగలటంలేదు. సుంకు రాలిపోతుంది. గింజ గట్టి పట్టంలేదు." విచారంగా చెప్పింది జొన్నకర్ర.

"మరి నేను ఉంకో తావుకి వెళ్లిపోనా?" అనడిగాను.

"మంచిదానివే! నువ్వు కూడా నా కంకి-కూతురు అసుమంటిదానివే. ఎంతసేపైనా నామీద కూకో. రెట్ట మాత్రం వెయ్యబాకు," అంది జొన్నకర్ర.

"కిచ్! కిచ్!' అంటూ సంబరంగా ఒక గింజ పొడుచుకు తిన్నాను. ఎంత రుచిగా ఉందో. "సరేగానీ! నేను పద్దాక నిన్ను పొడుస్తుంటే నీకు నెప్పిగా ఉండదా?" అనడిగాను.

జొన్నకర్ర అటు ఇటు విరగబడి నవ్వింది. "బిడ్డ చన్ను గుడుస్తుంటే తల్లికెంతో ఆనంద మంటారు. నువ్వు సన్నటి ముక్కుతో నూగులో దాక్కున్న గింజల్ని పొడిచి తింటంటే నాకు సమ్మగా, పులకరింతగా ఉంటది," అంది.

జొన్నకర్రల మీద, సజ్జ కంకుల మీన, ఎడ్ల కొమ్ముల ఉయ్యాల మీన, పెద్దపెద్ద కల్లాల మీన నిలిచిన కాలం బంగారు కాలం. నా చిన్నప్పుడు పూరిళ్లల్లో గూళ్ల దగ్గరే ధాన్యం కంకులు వేలాడగట్టి ఉండేవి. ముక్కు ముందే కమ్మని మేత. అది బంగారు కాలం. ఇప్పుడు ఆ పైర్లు లేవు. కల్లాలు లేవు. కంకులు లేవు. అంతా వెతుకులాటే.'

7

ఇక రెండు చేతుల ప్రాణులకు దగ్గర్లో ఉండరాదని గట్టిగా చెప్పుకున్నాం ఇద్దరం. ఊరి వెలపల వాగు ఒడ్డున తుమ్మలున్నయ్యి. కంచెలున్నయ్యి. అక్కడొక గుబురులో గూడు కట్టాం. కాకపోతే మేత కోసం చాన దవ్వు తిరగాల.

మా కంచె పక్కనే పెద్ద తుమ్మచెట్టు ఉంది. దాన్నిండా పచ్చపిట్టల (గిజిగాళ్లు) గూళ్లు వేలాడుతున్నాయి. అట్లా గూడు అల్లటం ఎంతకష్టపడ్డా మాకు రాదు. మెత్తటి పీచులు వెతుక్కోటంతోనే సరిపోతుంది. ఆ పొద్దున తుమ్మచెట్టు అంది ప్రేమగా -

"చిన్నారి పిచ్చికా! చిన్నారి పిచ్చికా! వానకారు, చలికారు, వడకారు - అన్నీ మారిపోతున్నాయి, చూశావా? నేను చాన ఎత్తయినదాన్ని. నూరు మానుల దవ్వు చూడగలను. నా చూపు అందినంతదాక ఎక్కడా పిచికల జాడ కనపట్టంలేదు. ఒకప్పుడు ఎన్నెన్ని గుంపులు నామీద వాలేవో! ఆ కుశాలే వేరు. నువ్వే నీ జాతిలో కట్టకడపటి దానివనుకుంటా. భద్రం, భద్రం. నీ జాతిని దుంపనాశనం కానియ్యబాకు."

నిలువునా వణికిపోయాను. నిజమే. ఎక్కడా తోటి పిచ్చికల జాడ కన్పించటం లేదు.

అంతా ఏదో పాతాళంలో కూరుకుపోయినట్టుంది. మేమిద్దరమే మిగిలినట్టుంది. ఇంతలో ఇంత మార్పు ఎట్లా వచ్చింది?

పికిలి మళ్లీ గుడ్లకొచ్చింది. నేనే మేత సంపాదించాల. ఆ పొద్దున మేత దొరక్క ఎంత దూరం తిరిగానో? ఎక్కడా నీటిజాడ లేదు. ఒకటే దప్పిక. ఎక్కడ చిన్న నీటి చెలమ కనపడినా నాలుగు చుక్కలు మింగి, నీళ్లలో రెక్కలల్లార్చితే పోయిన సత్తువ తిరిగొస్తుంది. పత్తి, మిరప తోటల్లో ఎంత తిరిగినా ఏవో ద్రావకాలు. చల్లగా కదలిక లేకుండా పడిపోయిన పురుగులు తప్ప ఇంకేమీ దొరకలేదు. అవే రెండు మూడు ఆబగా తిన్నాను. గింజలు లేని కాలంలో పురుగులే బువ్వ. ఇంకా నాలుగైదు నీలుక్కుపోయిన పురుగుల్ని ముక్కుతో కరుచుకుని తెచ్చాను. పికిలి ఆకలి మీదుంది. ఇవెందుకిట్లాగై పోయినయ్యని అడిగింది. చెప్పాను. ఇంకేం మాట్లాడకుండా ఆ రుచి లేని మేతే తిన్నది. వాటిల్లో విషం దాక్కుందని మాకు తెలీదు. అదే పికిలికి చివరాఖరి రేయి. నాది మొండిప్రాణం.

8

ఇప్పుడు నా పక్కన పికిలి లేదు. చుట్టాలు, పక్కాలు లేరు. మబ్బుల కిందగా ఎగిరేటప్పుడు కుడి ఎడమల హాయి గొలిపే రివ్వురివ్వుల, కిచకిచల పలకరింతల్లేవు. పులకరింతల్లేవు. ఇది ఎడారి. ఎడారి పిచ్చికల తావు గాదు. ఇది రెండు చేతుల ప్రాణుల ఉనికిపట్టు.

ఎక్కడ నెలకి మూడు వానలు మట్టిని ముద్దాడతాయో, ఎక్కడ అడవులు, బీళ్లు అనంతంగా విస్తరిస్తాయో, ఎక్కడ పొల్లాలో విషం లేని గింజలు మొలుస్తాయో, ఎక్కడ వేల వేల పిచ్చికల, పికిలి పిట్టల, కాటిక పిట్టల రెట్టల్తో నేల పునీతమౌతుందో, ఎక్కడ భయంకరమైన రెండు చేతుల ప్రాణులకు తావు లేదో ఆ సార్థకలోకానికి ఎగిరిపోయే రోజొచ్చింది.

నాతో పిచ్చికల జాతి అంతమవుతుంది. పిచ్చికలకు చోటులేని ఈ ప్రపంచం ఒకనాటికి ఎడారిగా మారిపోవును గాక! దయలేని రెండు చేతుల జాతి, సమస్తాన్నీ ధ్వంసం చేస్తూ చివరికి తానే ధ్వంసమగును గాక! ఇది ఈ చివరి పిచ్చిక శాపం. పిచ్చిక విసిరిన బ్రహ్మాస్త్రం.

ఒక్కసారి - అదే చివరిసారి- నా సమస్త శక్తుల్నీ రెక్కల్లో మోహరించి పైకెగిరాను. పుట్టల మీదగా, గుట్టల మీదగా, గాలిలో గాలినై, మబ్బులో మబ్బునై, మబ్బుల తలలపైన అనంతాకాశంలో నీలిమనై పోయాను. ఈ లోకానికి దూరంగా, దూరదూరంగా, నాకే తెలీని మరో లోకం వైపు, అట్లా అట్లా ఎగసిపడుతూ... ఎగురుతూ... ఎగురుతూ...